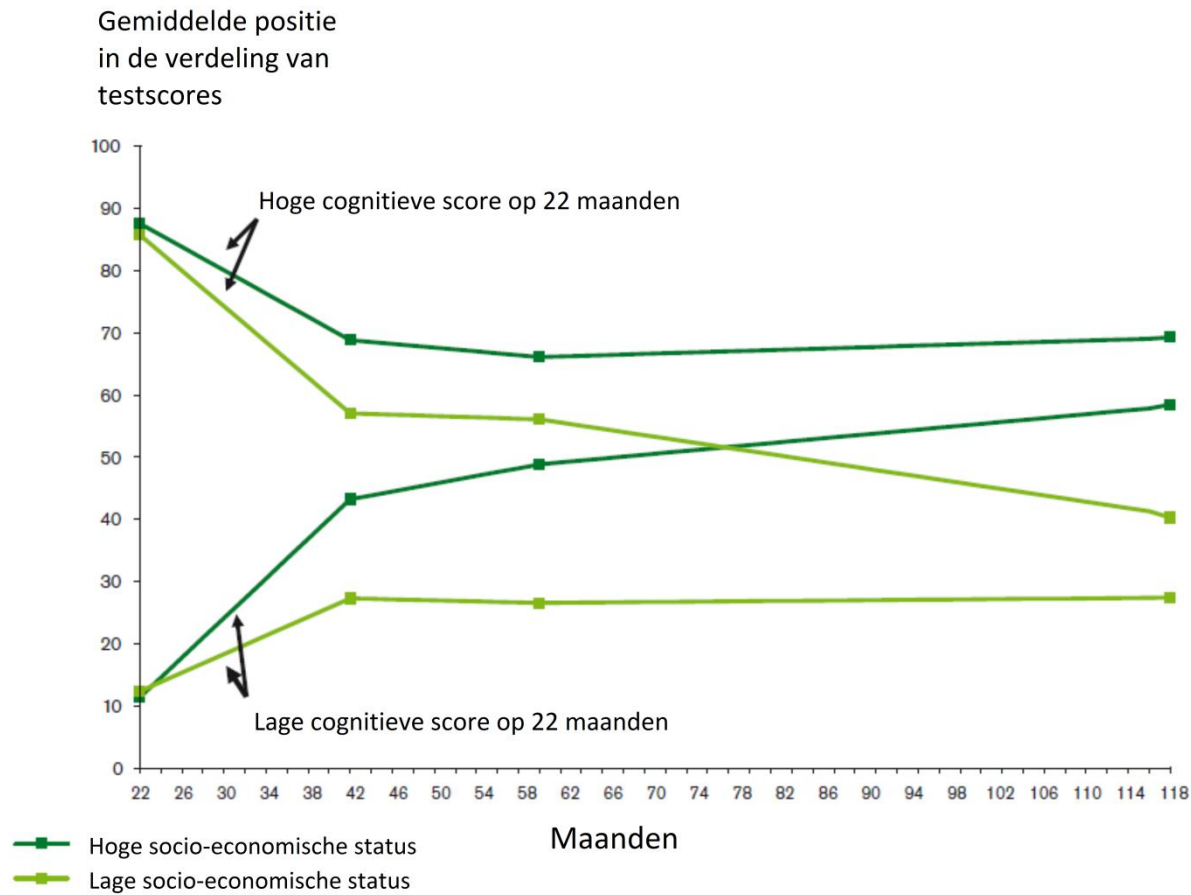

Tomaten rijpen niet vanzelf!

Sociale ongelijkheid en armoede: een hardnekkig probleem

Kinderarmoede: een hypotheek op de toekomst

We moeten niemand met de vinger wijzen

- Er zijn een aantal hardnekkige systeemfouten:
 - Organisatie van de school en van de klas
 - Invulling van een leeromgeving
 - Transities
 - Ouderbetrokkenheid
 - ...

Punten van zorg

- ❑ 'Initiés' versus 'non-initiés' (Draelants, 2014)
- ❑ Zijn ze klaar voor de 'markt'?
- ❑ Ze moeten meer betrokkenheid tonen
- ❑ Grammaticalisering van innovaties
- ❑ Als ze maar vroeg en frequent komen
- ❑ Taalontwikkeling blijft vastzitten in traditionele logica's van onderwijs

'Initiés' versus 'non-initiés'

- ❑ 'l'initié' haalt competitief voordeel uit kennis over onderwijs(systeem)
- ❑ Kan officiële informatie aanvullen, vergelijken, vervangen op basis van eerdere kennis, ervaring en sociale netwerken
- ❑ Bezit de kaart en het kompas om zich te oriënteren en te navigeren in het labirint van onderwijs
- ❑ Kan lezen tussen de lijnen en officiële discours ontrafelen

- ❑ 'le non-initié' heeft niet hetzelfde culturele en sociale kapitaal
- ❑ Zijn/haar kennis/ervaring heeft vaak niet dezelfde waarde op de onderwijsmarkt

Zijn ze klaar voor de markt

- ❑ Schoolrijpe kinderen
 - Tomaten moeten rijp zijn voor ze in het winkelrek komen
 - Voor kinderen ligt dat toch iets complexer
- ❑ De knipnorm
- ❑ 'kent de kleur geel nog niet'

- ❑ Toenemende cultuur van 'testjes' >< ontwikkeling is grillig, niet lineair en voor iedereen verschillend

- ❑ Druk op kleuterschool en kleuterleidsters
- ❑ De kleuterschool als voorgeborchte

Ze moeten meer betrokkenheid tonen

“De effecten van de betrokkenheid bij school en het contact met de leraar zijn veel minder sterk, in veel studies niet-significant of vallen zelfs negatief uit.” (Radboud Universiteit Nijmegen)

- ❏ De relatie ouder-school is niet neutraal maar wordt mee gestructureerd door het culturele en sociale kapitaal dat ouders bezitten. Lareau & Mc Namara Horvat, 1999

Mismatch in verwachtingen

- ❏ Verwachtingen van leerkrachten ten aanzien van ouders gaan vaak verder dan het domein van de school, tot bijvoorbeeld de wijze waarop ouders hun kinderen opvoeden.

Deze verwachtingen - en of ze al dan niet vervuld worden - stroken overigens niet steeds met de percepties die ouders hebben over hun betrokkenheid ten aanzien van hun kinderen en de school.

Ghysens & van Braak, 2008

Grammaticalisering van innovaties

 'Jules met de hond'

Als ze maar vroeg en frequent komen

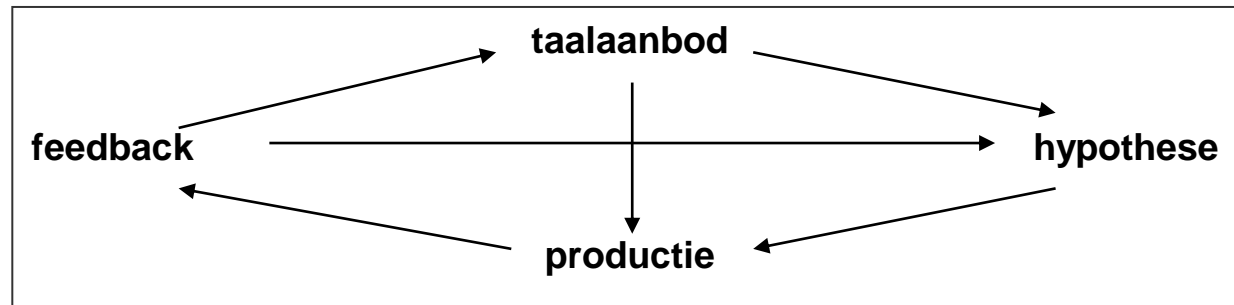
- ❑ 100 keer met water onkruid besproeien of één keer met een herbicide
- ❑ 100 artikelen over lekkere champagne lezen of één keer lekkere champagne mogen proeven
- ❑ 100 keer over een poes vertellen of één keer met een poes spelen
- ❑ 100 keer naar prenten van Jules kijken, hoe hij zijn tanden poetst, zijn boekentas maakt, met oma pannenkoeken bakt of één keer samen tanden poetsen, samen pannenkoeken bakken

Traditionele logica's

- ❑ Ontwikkeling van schoolse vaardigheid Nederlands is belangrijk
- ❑ Maar we blijven er nog te vaak aan werken vanuit traditionele logica's van onderwijs
 - Aparte taalactiviteiten
 - Gelabelde taalactiviteiten

Het gaat om kwaliteit en bewust zijn

- ❑ Communicatie met ouders gebaseerd op gelijkwaardigheid
- ❑ Ontwikkeling en zorg: een twee-eenheid
- ❑ Kwaliteitsvolle interactie en interactie-uitnodigende/prikkelende activiteiten

- ❑ Bewust zijn van gevaren van 'colour blindness'
- ❑ Bewust zijn van impact van stereotype beeldvorming
- ❑ Bewust zijn van 'monolinguale paradox'

Actors of change

- ❑ Begonnen met te wijzen op systeemfouten en hardnekkige logica's
- ❑ We zijn vertegenwoordigers van dat systeem en mogen dus niet veronderstellen dat tomaten vanzelf rijpen
- ❑ Maar dan zijn we ook potentiële 'actors of change'
 - Diversiteit op school en in de klas als norm willen aanvaarden
 - Ongelijke kansen in onderwijs als een onrecht zien
 - Goed onderwijs voor ALLE kinderen willen

- ❑ Jullie aanwezigheid hier is daar uiting van
- ❑ Deze NM krachtige voorbeelden

Maar eerst

- 📄 Twee cruciale vragen beantwoorden:
 1. Wat leren we van ouders over wat zij belangrijk vinden?
 2. Hebben sommigen kinderen minder leerkansen op school dan anderen?

DANK U

piet.vanavermaet@ugent.be